

ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Με την επιστημονική επιμέλεια του ΙΟΒΕ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Περιεχόμενα

- **Σύνοψη**
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Η βιομηχανία αλουμινίου στην Ελλάδα. Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης

Σύνοψη: Βασικά στοιχεία

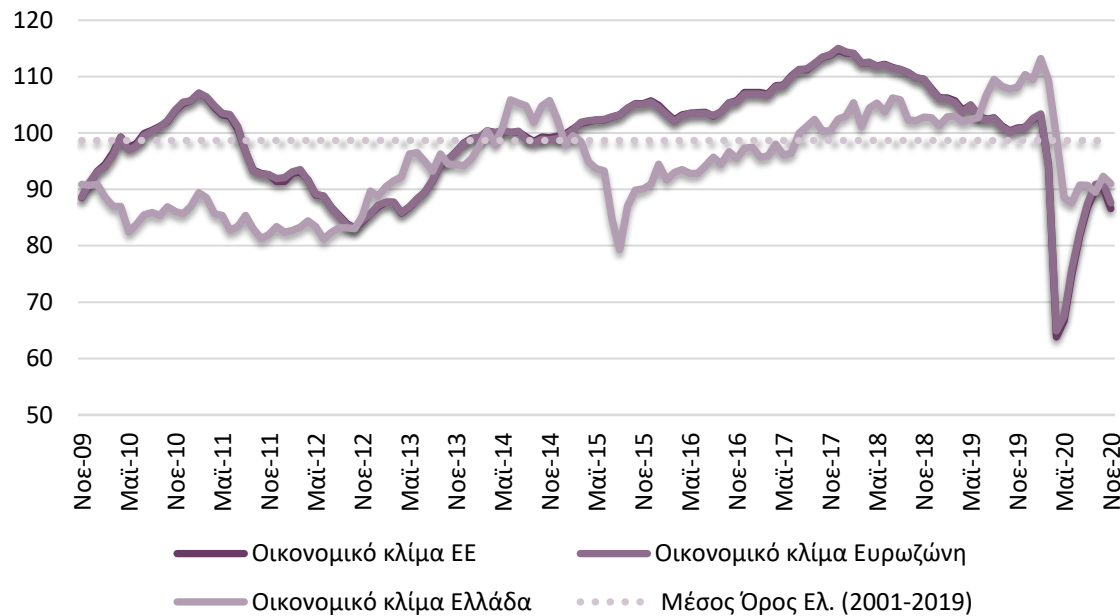
- Ισχυρή ύφεση και το γ' τρίμηνο 11,7%, από -14,2% στο β' τρίμηνο (γ-ο-γ). Σημαντικά υψηλότερη του μέσου όρου της ΕΕ (-4,3%).
- Ύφεση 8,5% στο εννεάμηνο του 2020, έναντι 7,0% στην ΕΕ
- Ισχυρή πτώση εξαγωγών στο γ' τρίμηνο (-45%), λόγω μείωσης εξαγωγών υπηρεσιών (-80,0%), ενώ οι εξαγωγές αγαθών εμφάνισαν μικρή αύξηση (+3,5%)
- Συρρίκνωση της ανεργίας για τρίτο συνεχόμενο μήνα, λόγω αποκλειστικά της μείωσης του εργατικού δυναμικού
- Μικρή επιδείνωση του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος τον Νοέμβριο αλλά αισθητή υποχώρηση καταναλωτικής εμπιστοσύνης
- Επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία, στις 89,2 μονάδες από 95,4 μονάδες τον Οκτώβριο
- Μείωση της βιομηχανικής παραγωγής κατά 2,5% τον Σεπτέμβριο σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν, αλλά σημαντικά μικρότερη του Ευρωπαϊκού μέσου όρου (-5,7%). Εξασθένιση 3,0% τον Οκτώβρη σε σύγκριση με τον Σεπτέμβρη. Στο δεκάμηνο, -3,6% σε σχέση με ένα χρόνο πριν.
- Αύξηση εξαγωγών βιομηχανίας τον Σεπτέμβριο κατά 7,8% (γ-ο-γ). Υποχώρηση εμπορικού ελλείμματος στα €1,8 δισεκ. από €2,5 δισεκ. ένα χρόνο πριν.
- Σημαντική η συμβολή της βιομηχανίας αλουμινίου στην ελληνική οικονομία. Με κύκλο εργασιών περίπου €3,2 δισεκ. το 2018, η συνολική επίδραση του καθετοποιημένου κλάδου αλουμινίου υπολογίζεται σε 2,3% του ΑΕΠ (€4,3 δισεκ. σε όρους ΑΕΠ).

Περιεχόμενα

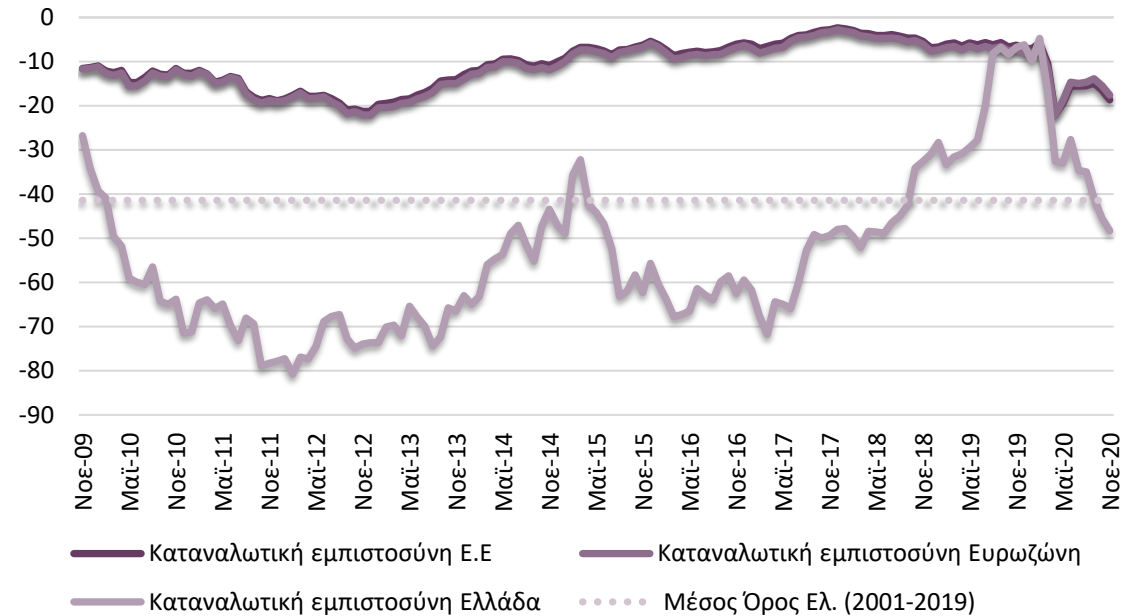
- Σύνοψη
- **Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία**
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Η βιομηχανία αλουμινίου στην Ελλάδα. Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης

Μικρή επιδείνωση οικονομικού κλίματος τον Νοέμβριο και αισθητή κάμψη καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Η επιδείνωση των προσδοκιών στις Υπηρεσίες και στην Βιομηχανία δεν αντισταθμίστηκε από τη βελτίωση σε Λιανικό εμπόριο και Κατασκευές

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης σημειώνει αισθητή υποχώρηση

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2020

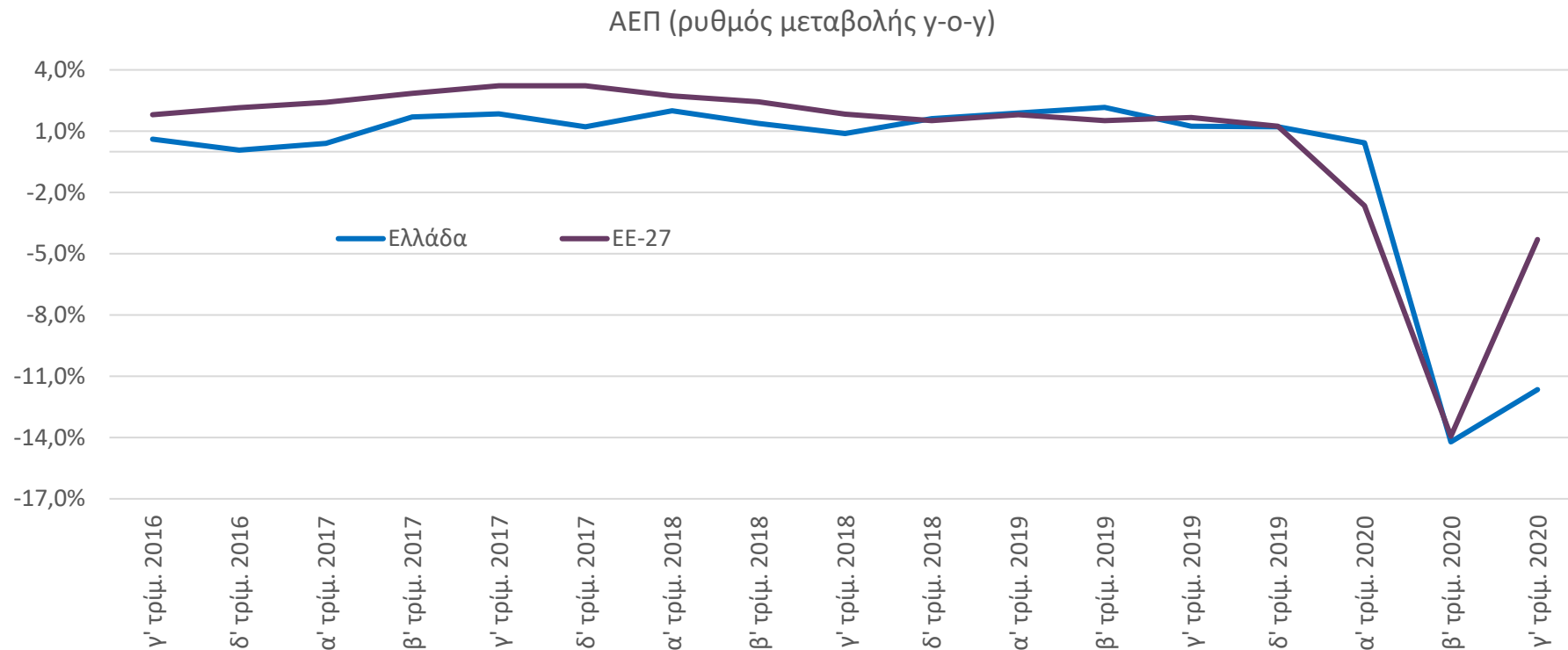
Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε τον Νοέμβριο και διαμορφώθηκε στις 91,0 μονάδες, έναντι 92,3 μονάδων τον προηγούμενο μήνα. Το δεύτερο κύμα της υγειονομικής κρίσης φαίνεται να επηρεάζει ήπια προς το παρόν τις προσδοκίες.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2020

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης καταγράφει εξασθένηση τον Νοέμβριο και διαμορφώθηκε στις -48,3 (από -45,5) μονάδες, κινούμενος πολύ χαμηλότερα σε σχέση με τα περυσινά επίπεδα (-6,8 μονάδες). Τα νέα περιοριστικά μέτρα και το δεύτερο lockdown ενίσχυσε την αβεβαιότητα και την ανησυχία των νοικοκυριών.

Ισχυρή ύφεση στο γ' τρίμηνο του 2020 εγχωρίως, κυρίως από πτώση του τουρισμού. Συγκράτηση από τα μέτρα στήριξης επιχειρήσεων-νοικοκυριών.

Πτώση ΑΕΠ το γ' τρίμηνο του 2020 11,7%, από ύφεση 14,2% στο προηγούμενο τρίμηνο και ανάπτυξη 1,2% ένα έτος νωρίτερα. Πολύ ηπιότερη ύφεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (-4,3%). Στο εννεάμηνο φέτος ύφεση 8,5% εγχωρίως, έναντι 7,0% στην ΕΕ.

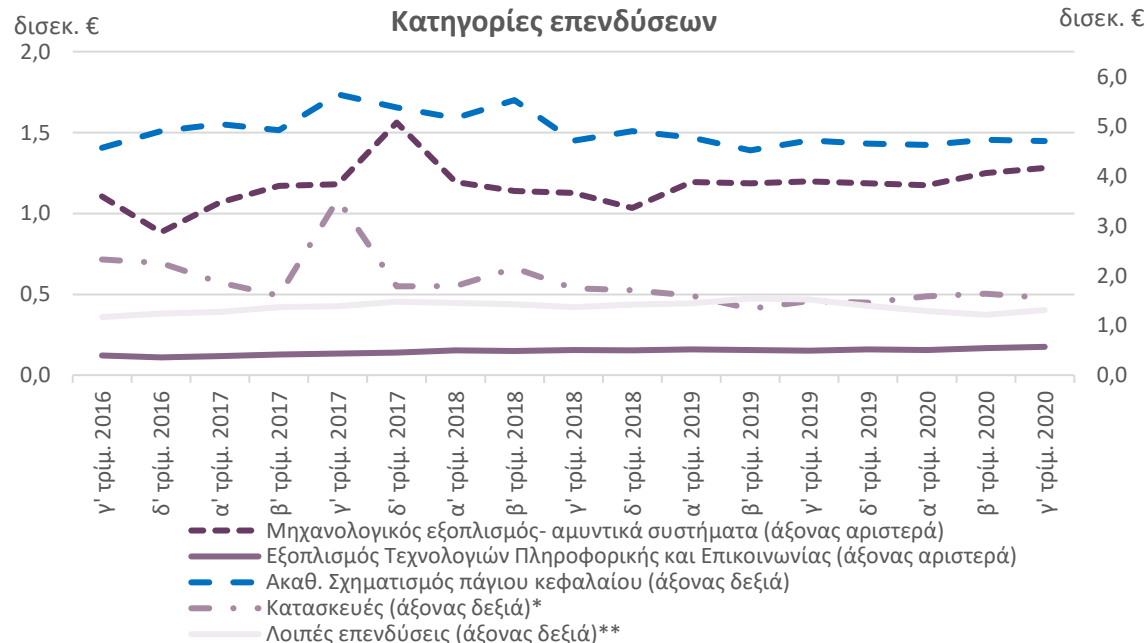
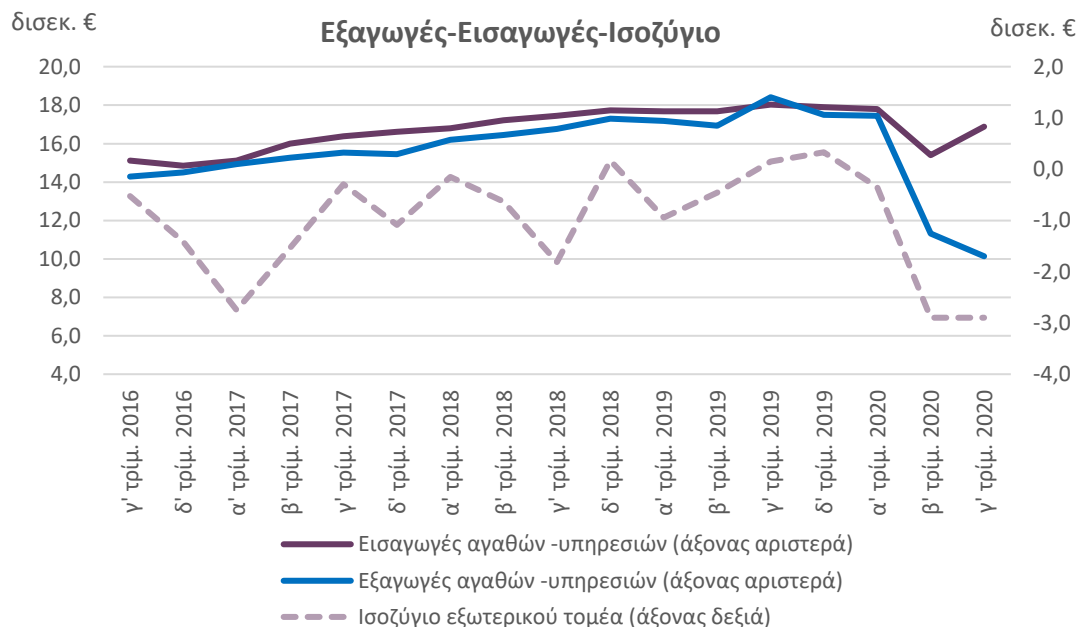

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, σε σταθερές τιμές 2015, ΕΛ.ΣΤΑΤ. Δεκέμβριος 2020

Κλιμάκωση ελλείμματος στον εξωτερικό τομέα, αλλά σταθερότητα επενδυτικής δραστηριότητας

Πτώση εξαγωγών 44,9% στο γ' τρίμ. (γ-ο-γ), σε αντίθεση με άνοδο 9,9% το 2019. Αποκλειστικά από μείωση υπηρεσιών (-80,0%), ενώ οι εξαγωγές αγαθών εμφάνισαν μικρή αύξηση (+3,5%). Ήπια πτώση στις εισαγωγές (-6,4%), από ήπια άνοδο τους στο ίδιο τρίμηνο του 2019 (+3,3%). Έλλειμμα ισοζυγίου το γ' τρίμ. €3,0 δισεκ. από πλεόνασμα €1,95 δισεκ.

Σταθερότητα πάγιων επενδύσεων στο γ' τρίμηνο (-0,3%), έναντι ίδιας έκτασης ανόδου πριν ένα χρόνο. Υποχώρηση μόνο στις λοιπές επενδύσεις (-14,2%), ύστερα από σημαντική αύξηση 11,6% πέρυσι. Μεγάλη αύξηση σε εξοπλισμό ΤΠΕ (+15,3% από -2,0% πριν ένα χρόνο) και Μηχανολογικό εξοπλισμό (+6,8%, όσο και πέρυσι, +6,4%).

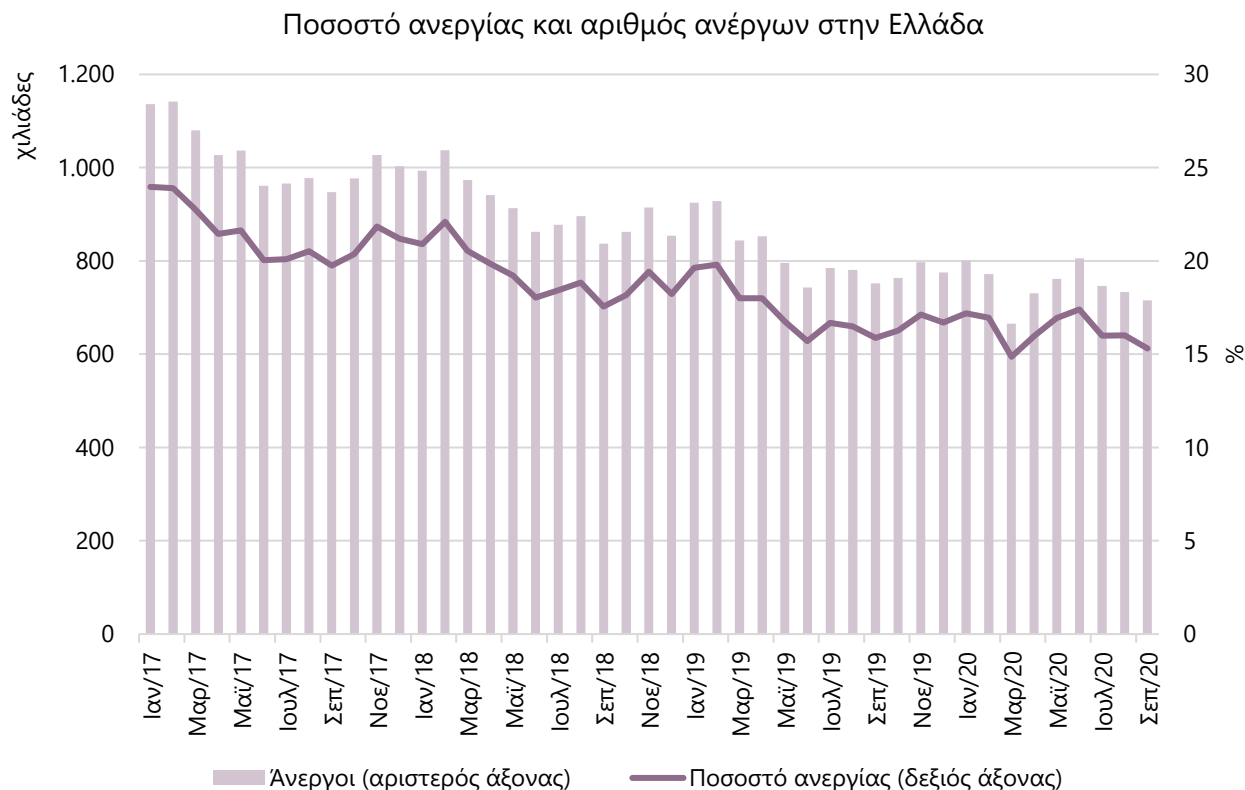
Πηγή: Τριμηνιαίο Εθνικό Λογαριασμό, σε σταθερές τιμές 2015, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Δεκέμβριος 2020

* Οι Κατασκευές περιλαμβάνουν τις Κατοικίες και τις Λοιπές Κατασκευές. Οι Λοιπές Κατασκευές περιλαμβάνουν τα δημόσια έργα, τα βιομηχανικά και εμπορικά κτίρια, τα ξενοδοχεία, τα κτίρια γραφείων και λοιπά μη οικιστικά κτίρια

** Οι Λοιπές επενδύσεις περιλαμβάνουν τις επενδύσεις σε Μεταφορικό εξοπλισμό, αγροτικά μηχανήματα, πνευματικά δικαιώματα κ.ά.

Περαιτέρω μείωση της ανεργίας τον Σεπτέμβριο...

...για τρίτο συνεχόμενο μήνα, αποκλειστικά λόγω της μείωσης του εργατικού δυναμικού.

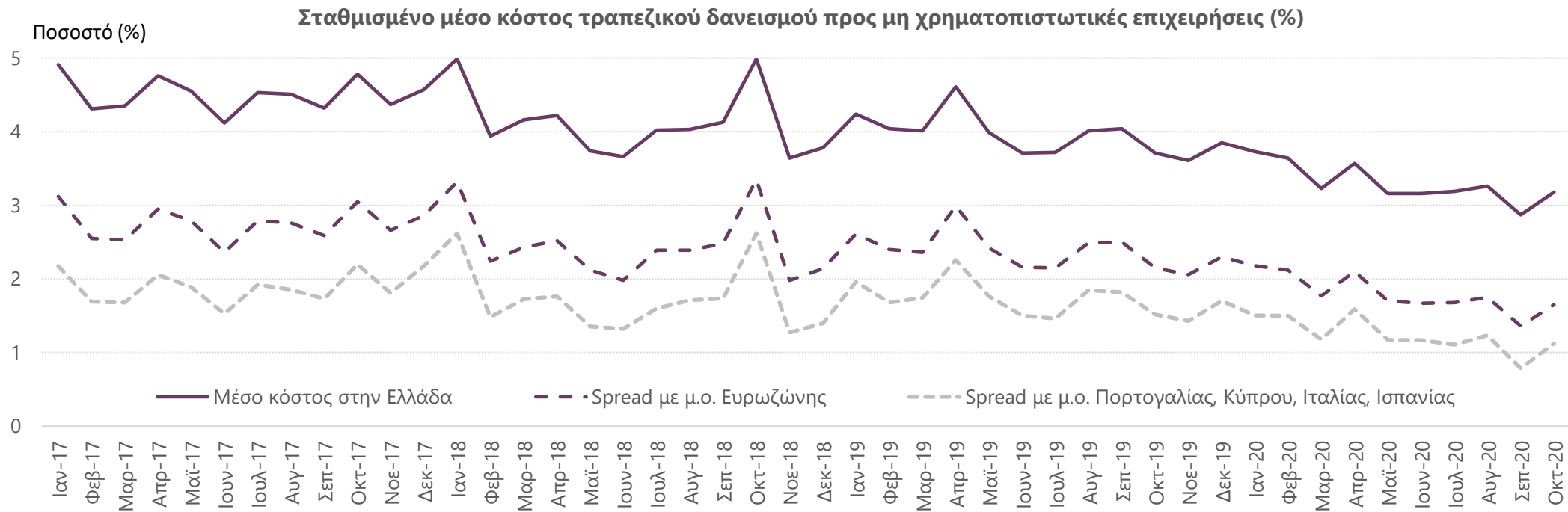

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 9/2020

- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας τον Σεπτέμβριο διαμορφώθηκε στο 15,3% από 15,9% τον αντίστοιχο μήνα του 2019.
- Ο αριθμός των ανέργων τον Σεπτέμβριο μειώθηκε σε σχέση με ένα χρόνο πριν, στους 715,3 χιλ. από τους 751,9 χιλ. (-36,6 χιλ. ή -4,9%).
- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας τον Σεπτέμβριο παρουσιάζεται μειωμένο συγκριτικά με τον Αύγουστο του 2020 κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες (σε 15,3% από 16,0%).
- Η πτώση του αριθμού των ανέργων τον Σεπτέμβριο σε σχέση με τον Αύγουστο αγγίζει τους 18 χιλ. (από 733,3 χιλ. άνεργοι τον Αύγουστο του 2020).
- Οι οικονομικά μη ενεργοί τον Σεπτέμβριο αυξήθηκαν κατά 52,6 χιλ. άτομα σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019 (αύξηση 1,6%), και μειώθηκαν κατά 40,2 χιλ. άτομα σε σχέση με τον Αύγουστο του 2020 (μείωση 1,2%).

Το κόστος νέου δανεισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις αυξήθηκε ελαφρά τον Οκτώβριο...

...παραμένοντας μεν σε χαμηλά ιστορικά επίπεδα, κατά μέσο όρο κοντά στο 3,2%...

Πηγή: ΕΚΤ, έως 10/2020

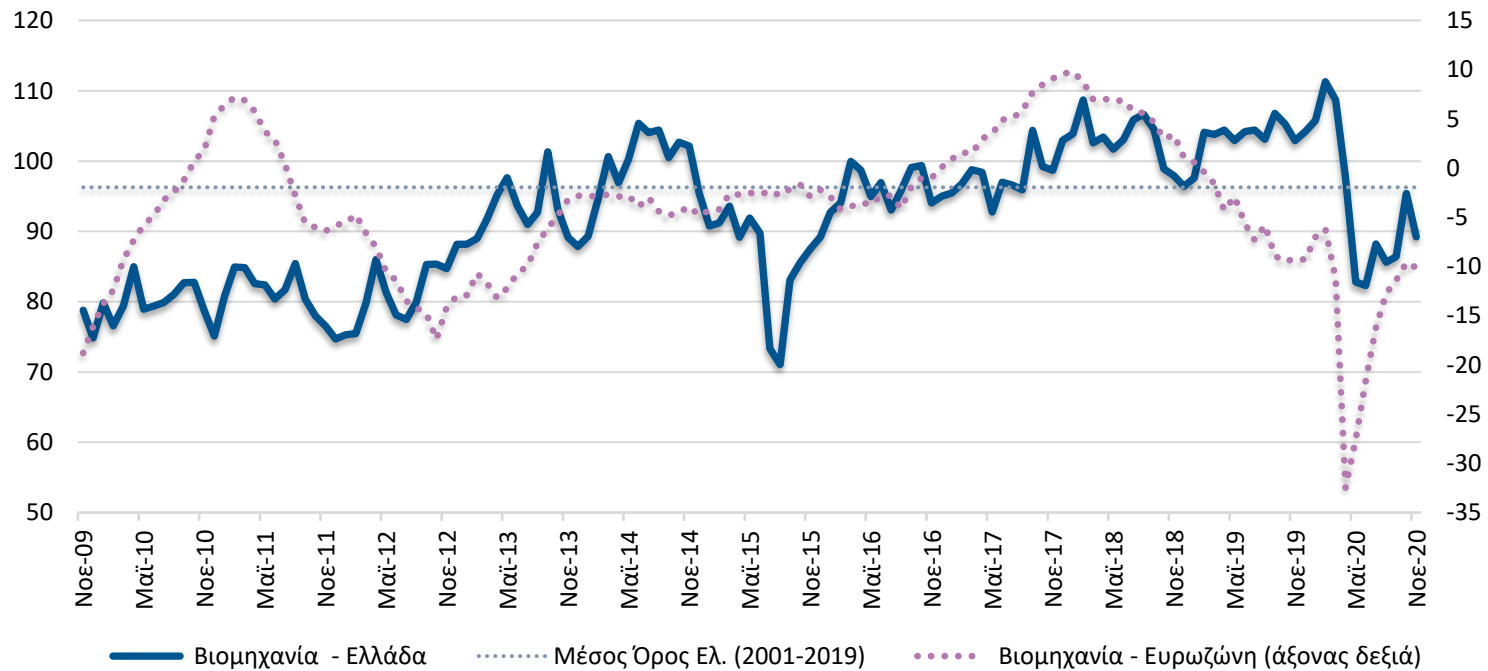
...αποκλίνοντας δε από το μέσο κόστος δανεισμού επιχειρήσεων στην Ευρωζώνη και το «νότο» της Ευρωζώνης, κατά 165 και 112 μονάδες βάσης αντίστοιχα

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- **Εξελίξεις στη Βιομηχανία**
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Η βιομηχανία αλουμινίου στην Ελλάδα. Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης

Μείωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία

Επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών,
λόγω κυρίως της υποχώρησης των εκτιμήσεων για την παραγωγή

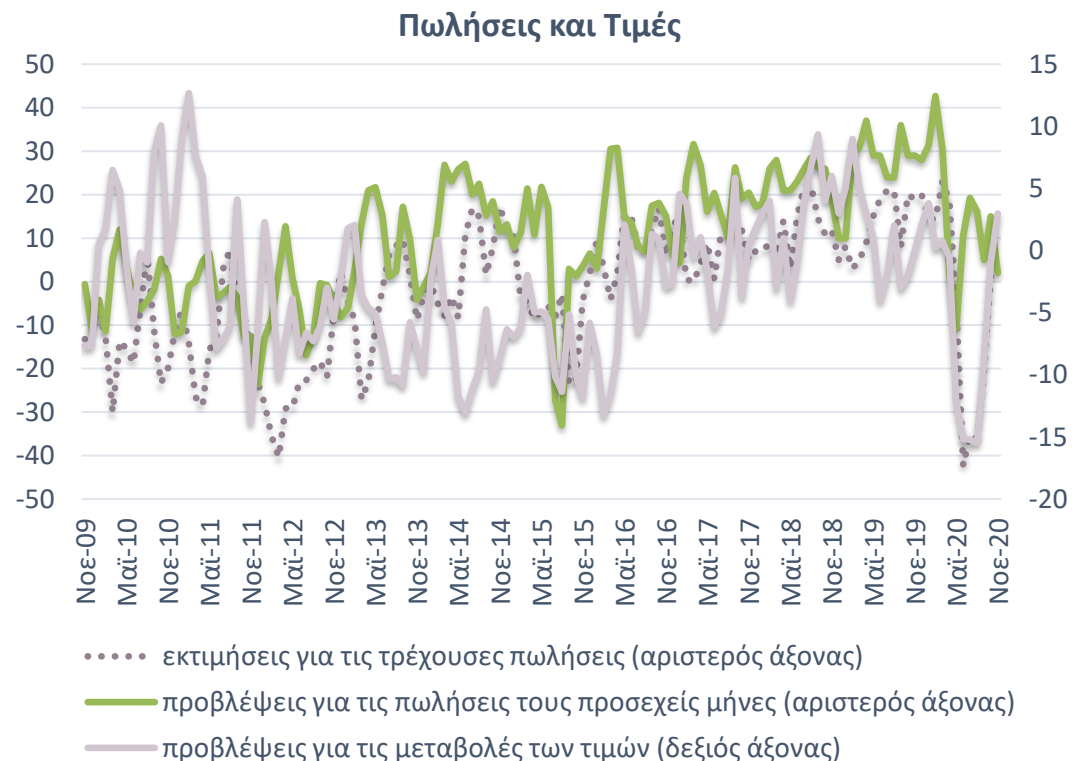
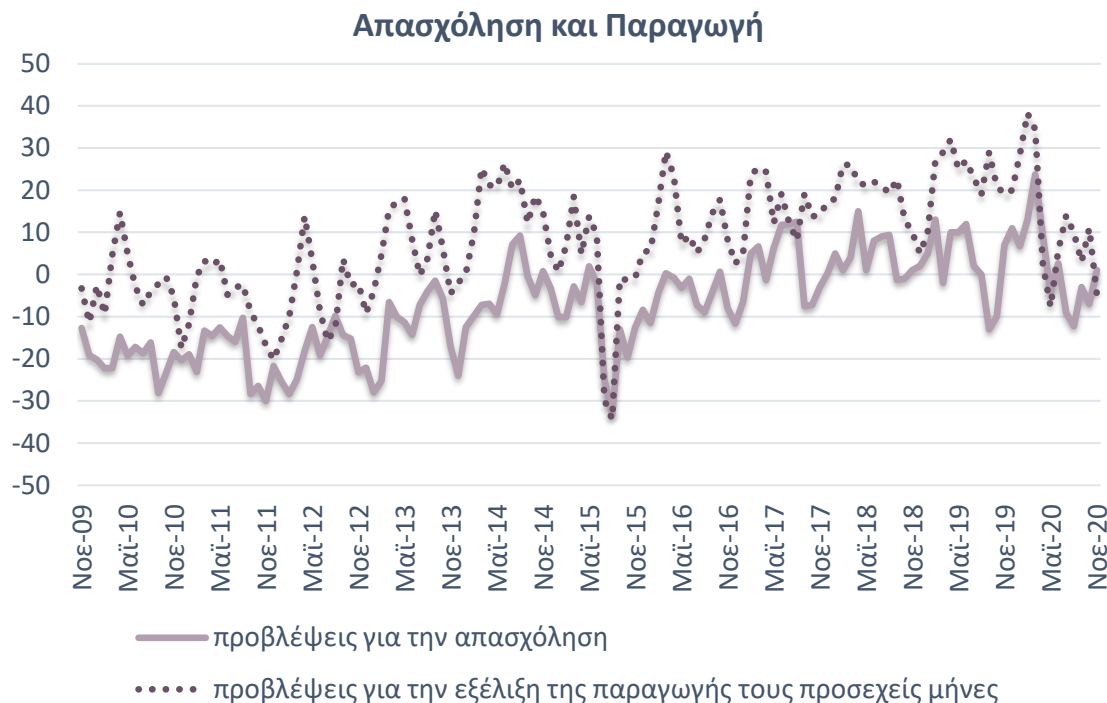
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2020

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία υποχώρησε τον Νοέμβριο, στις 89,2 (από 95,4 μονάδες) τον Οκτώβριο, επίπεδο πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο περυσινό (102,9 μον.), αποτυπώνοντας κυρίως την ανησυχία σχετικά με την εξέλιξη της υγειονομικής κρίσης.

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (I)

Με θετικό πρόσημο το ισοζύγιο προβλέψεων για την απασχόληση. Σημαντική υποχώρηση, σε αρνητικό πλέον έδαφος, ο δείκτης προβλέψεων για την παραγωγή.

Θετικό το ισοζύγιο προβλέψεων για τις τιμές. Σημαντική υποχώρηση του ισοζυγίου των προβλέψεων για τις πωλήσεις, οριακά θετικό.

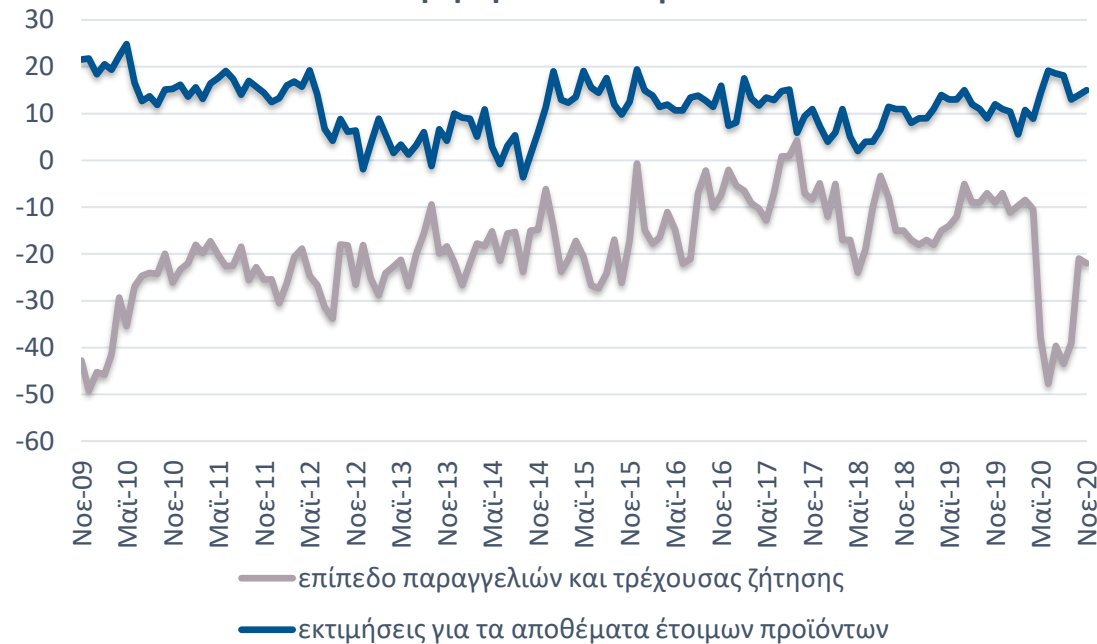
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2020

Έντονες οι μεταβολές στα περισσότερα ισοζύγια προσδοκιών σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, λόγω των εξελίξεων γύρω από τη δεύτερη φάση της υγειονομικής κρίσης.

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (II)

Αμετάβλητος ο αρνητικός δείκτης για παραγγελίες και τρέχουσα ζήτηση. Οριακή ενίσχυση του ισοζυγίου για τα αποθέματα.

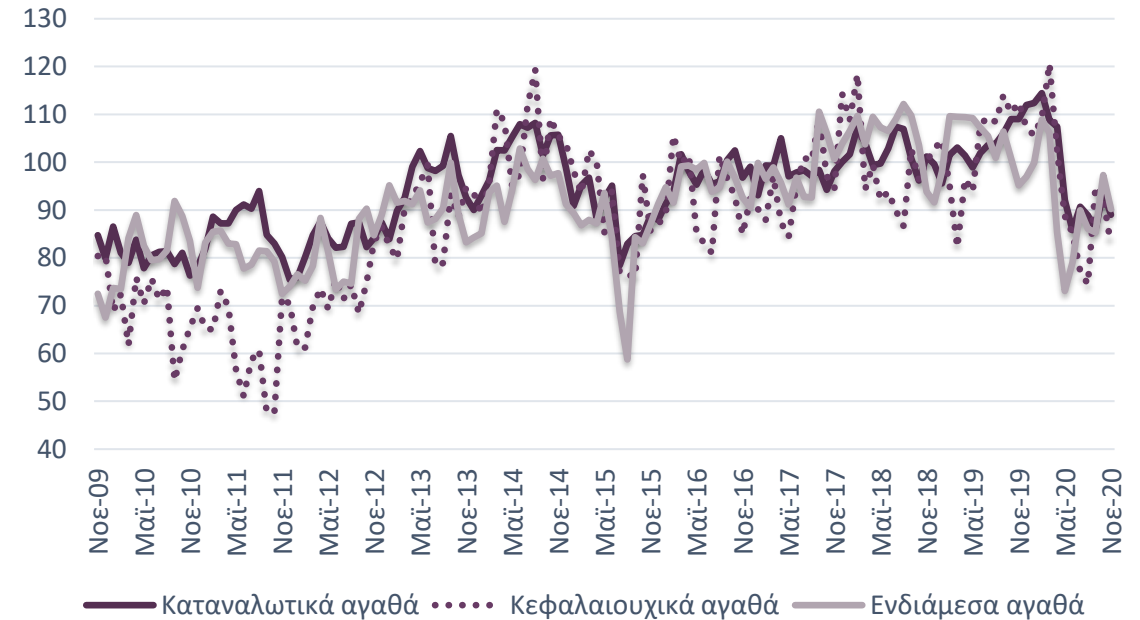
Ζήτηση και αποθέματα

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2020

Ήπια υποχώρηση για τα Καταναλωτικά, ελαφρώς εντονότερη για τα Ενδιάμεσα αγαθά, κυρίως λόγω των προβλέψεων για παραγωγή και πωλήσεις. Σημαντική μείωση στα Κεφαλαιουχικά λόγω παραγγελιών και ζήτησης.

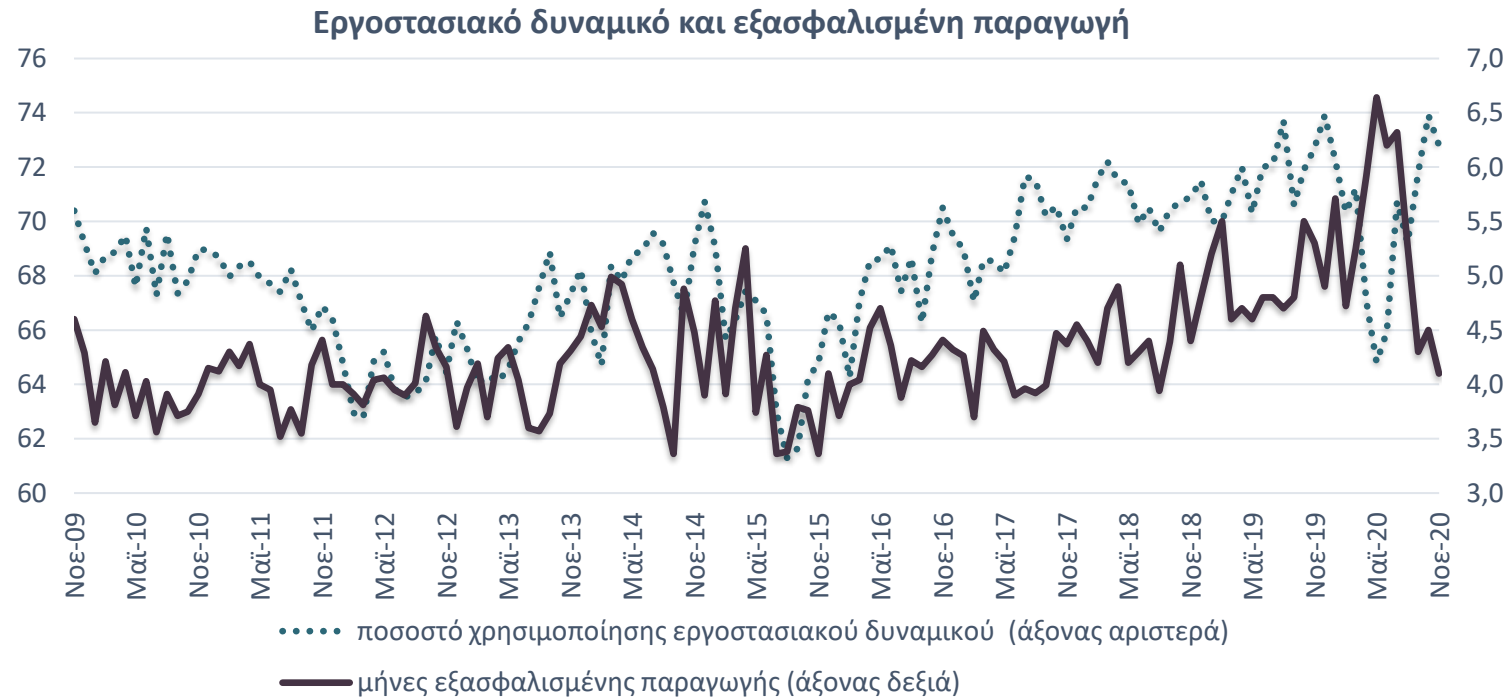
Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών σε Καταναλωτικά, Κεφαλαιουχικά και Ενδιάμεσα αγαθά

Η δεύτερη φάση της υγειονομικής κρίσης και η αβεβαιότητα για την εξέλιξη της εντείνει τις αρνητικές εκτιμήσεις.

Οριακή υποχώρηση εργοστασιακού δυναμικού και εξασφαλισμένης παραγωγής

Έπειτα από το υψηλό 12-ετίας ποσοστό του Δεκεμβρίου 2019, η αξιοποίηση του δυναμικού της βιομηχανίας υποχώρησε τον Νοέμβριο του 2020, οριακά πάνω από το μακροχρόνιο μέσο όρο (2001-2019:71,5%)

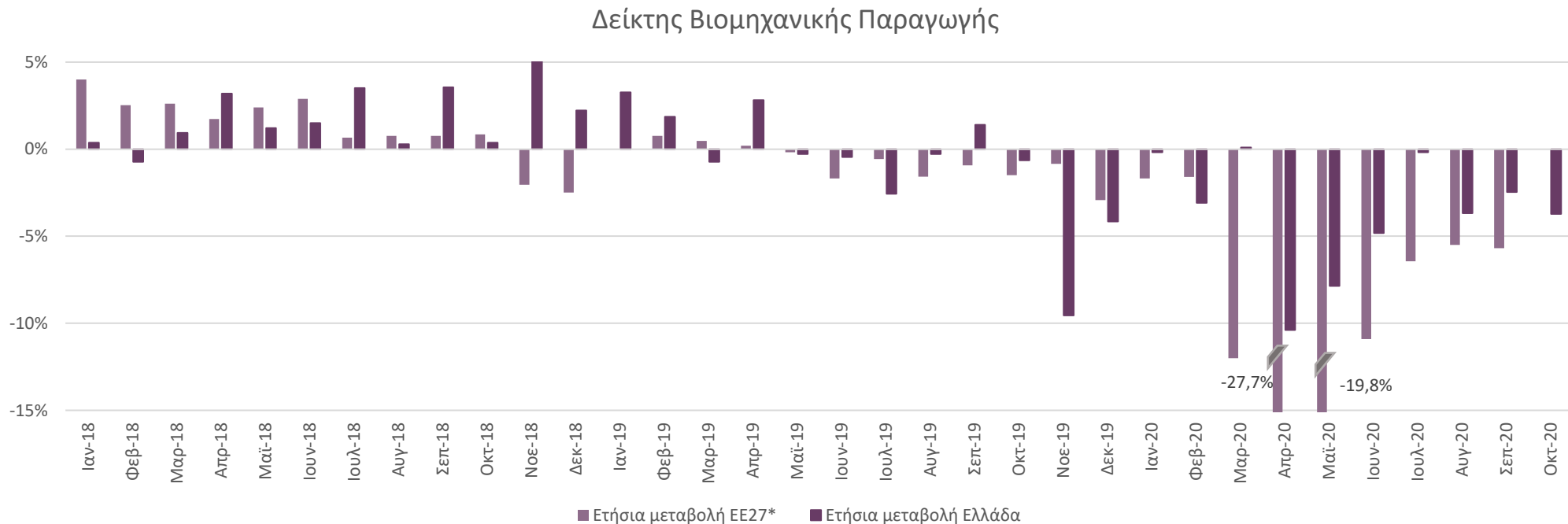

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2020

Οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής υποχώρησαν στους 4,1 μήνες, με το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού να διαμορφώνεται στο 72,8% (από 73,9% τον Οκτώβριο).

Περαιτέρω υποχώρηση βιομηχανικής παραγωγής 2,5% τον Σεπτέμβριο σε σχέση με το 2019 στην Ελλάδα έναντι μείωσης 5,7% στην ΕΕ27

Συνεχίζεται η εξασθένηση του ΔΒΠ, -3,0% τον Οκτώβρη σε σύγκριση με τον Σεπτέμβρη. Στο δεκάμηνο, -3,6% σε σχέση με ένα χρόνο πριν.

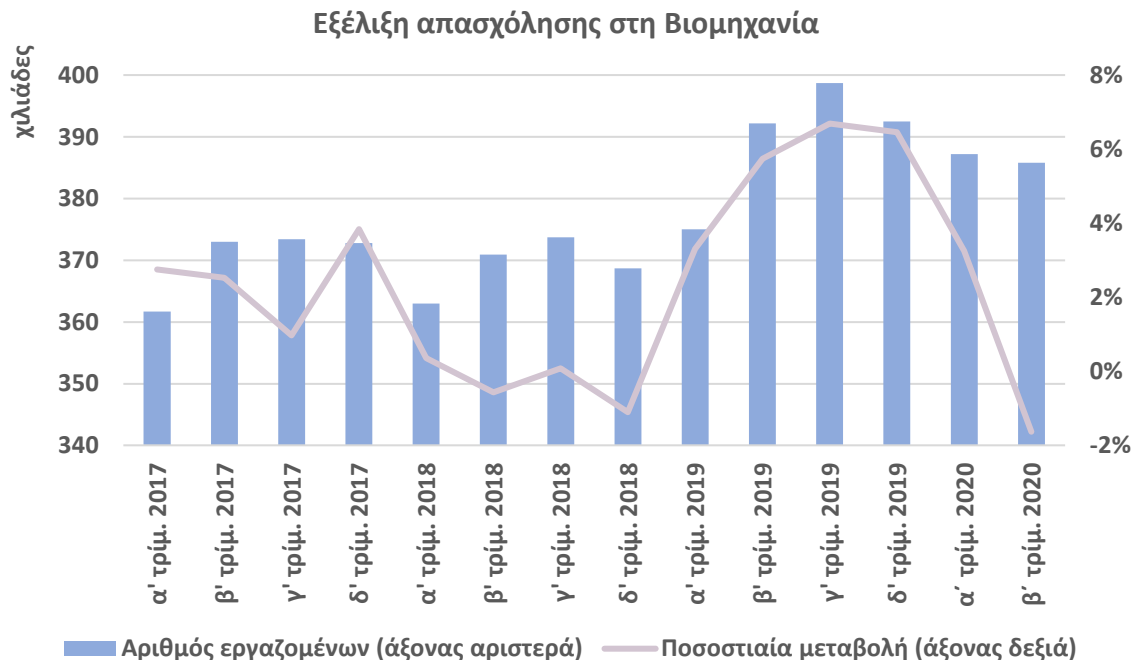
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Eurostat, έως 10/2020. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για ΕΕ27 τον Οκτώβριο. Σημ: Εποχικά διορθωμένα στοιχεία

Στο δεκάμηνο του 2020, η μεγαλύτερη υποχώρηση παραγωγής καταγράφεται στη βιομηχανία Δέρματος και Δερμάτινων ειδών (-35,2%), στα Είδη Ένδυσης (-28,3%) και στη Βιομηχανία Ξύλου (10,3%). Στους βασικούς κλάδους για την ελληνική οικονομία σημειώθηκε αύξηση στην παραγωγή Φαρμάκων (13,5%) και μείωση στην παραγωγή Βασικών Μετάλλων (-4,7%).

Μείωση της απασχόλησης και αύξηση του κόστους εργασίας το β' τρίμηνο

Μείωση της απασχόλησης στη Βιομηχανία* για πρώτη φορά ύστερα από πέντε συνεχόμενα τρίμηνα ανόδου

Αύξηση του Δείκτη κόστους εργασίας στη Μεταποίηση για δεύτερο συνεχόμενο τρίμηνο

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως β' τρίμ. 2020, * Σημ: Ορυχεία-Λατομεία και Μεταποίηση

- Το β' τρίμ. του 2020 οι απασχολούμενοι στη Βιομηχανία μειώθηκαν κατά 1,6% σε σχέση με το β' τρίμηνο του 2019, στους 385,8 χιλ. από τους 392,2 χιλ., έναντι μείωσης 2,8% στο σύνολο της οικονομίας
- Σε επίπεδο εξαμήνου, η απασχόληση στη βιομηχανία ενισχύεται οριακά (+0,8%, από τους 383,6 χιλ. το α' εξάμ. 2019 στους 386,5 χιλ. το α' εξάμ. 2020).

Πηγή: Eurostat, έως β' τρίμ. 2020

- Το β' τρίμ. του 2020 αυξήθηκε κατά 2,5% συγκριτικά με το β' τρίμ. του 2019 (από τις 106,0 μονάδες στις 108,7).
- Σε εξαμηνιαία βάση παρουσιάζει άνοδο κατά 3,3% (από τις 105,0 μονάδες το α' εξάμ. 2019 στις 108,5 μονάδες το α' εξάμ. 2020).

Ελαφρώς εντονότερη η υποχώρηση των τιμών εισαγωγών και παραγωγού τον Σεπτέμβριο

Ισχυρότερη η εξασθένηση του δείκτη τιμών εισαγωγών τον Σεπτέμβριο σε σύγκριση με τον Αύγουστο (-11,3% από -8%). Σημαντικά χαμηλότερα στην Ευρωζώνη, -5,8% (από -5,2% τον προηγούμενο μήνα).

Συνεχίζεται πτωτική πορεία ο δείκτης τιμών παραγωγού, κατά 9,8% τον Σεπτέμβριο (από -8% τον Αύγουστο). Σχεδόν αμετάβλητες και σε χαμηλότερα επίπεδα οι μεταβολές σε Ευρώπη (στην περιοχή του -2,7%).

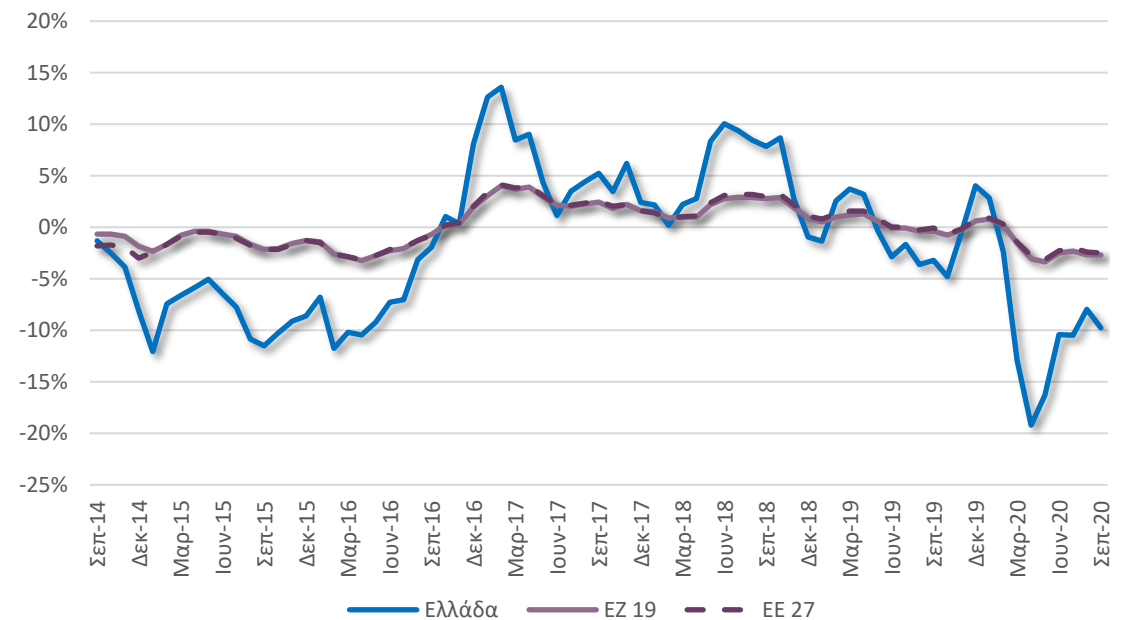
Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Εισαγωγών στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

Πηγή: Eurostat, έως 9/2020

Σημ: Οι τιμές εισαγωγών αφορούν στο σύνολο της αγοράς, σε σταθερές τιμές 2015

Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Παραγωγού στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

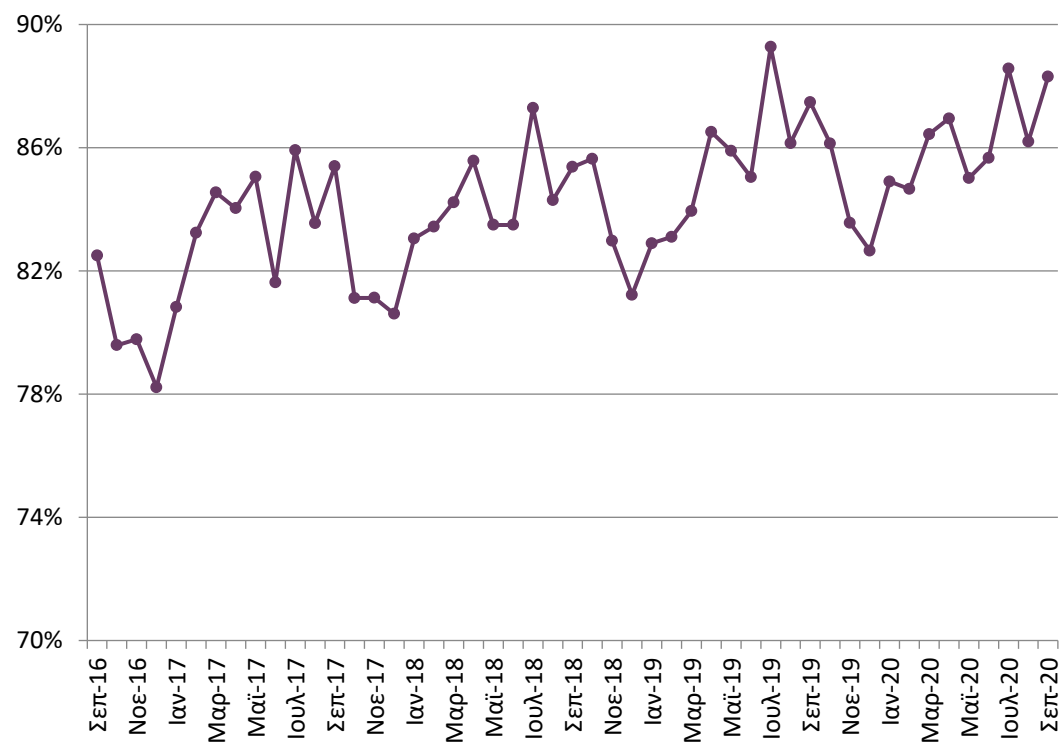
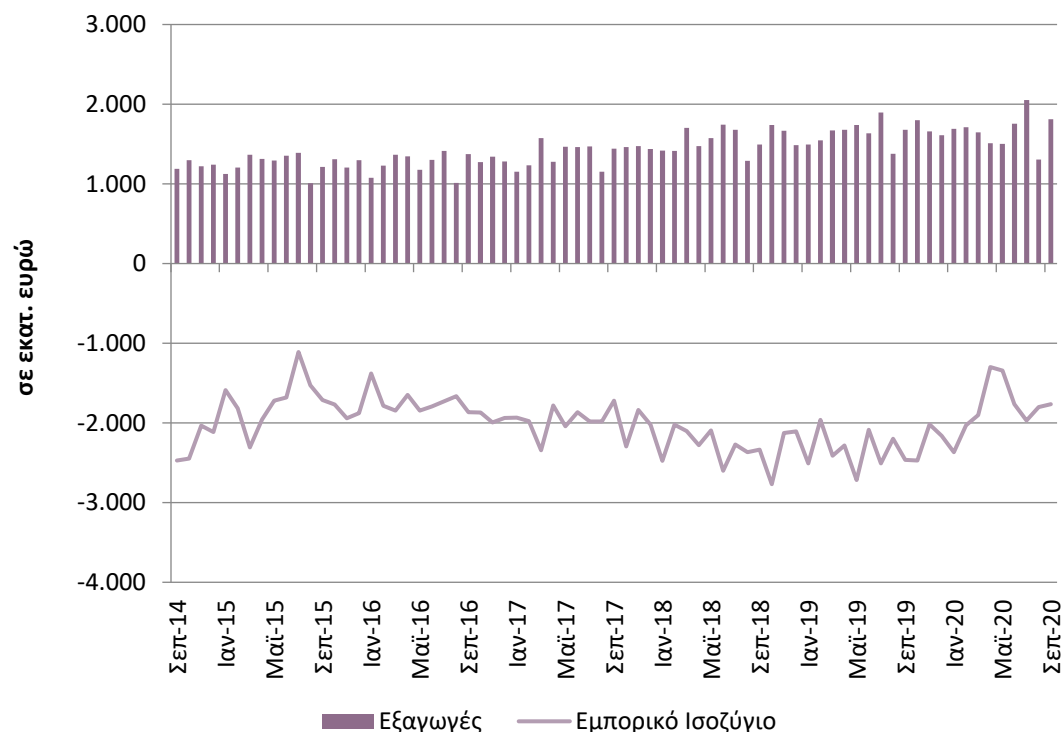
Πηγή: Eurostat, έως 9/2020

Σημ: Οι τιμές παραγωγού αφορούν στο σύνολο της αγοράς, σε σταθερές τιμές 2015

Αύξηση εξαγωγών και υποχώρηση εμπορικού ελλείμματος βιομηχανίας τον Σεπτέμβριο σε σχέση με πέρυσι

Στα €1,8 δισεκ. οι εξαγωγές των βιομηχανικών προϊόντων* τον Σεπτέμβριο (+7,8% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2019). Το έλλειμμα στα €1,8 δισεκ. από €2,5 δισεκ. ένα χρόνο πριν.

Το μερίδιο των βιομηχανικών προϊόντων ξεπερνάει το 88% του συνόλου των εξαγωγών αγαθών*

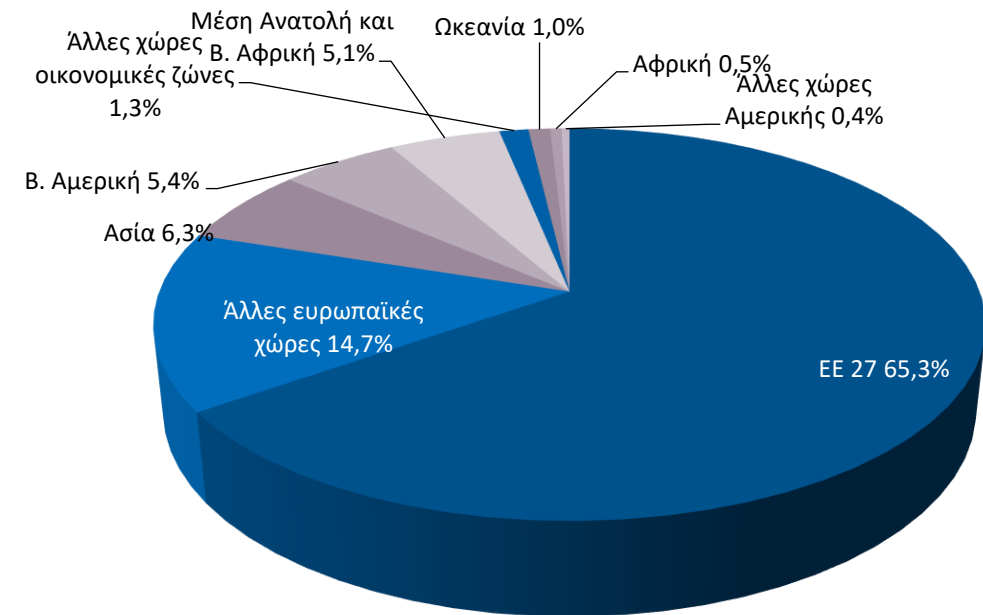
Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, έως 9/2020, ΕΛΣΤΑΤ

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές, δεν περιλαμβάνονται τα πετρελαιοειδή

Φαρμακευτικά προϊόντα και Αλουμίνιο κορυφαία εξαγώμενα βιομηχανικά προϊόντα το γ' τρίμηνο

Τα Φαρμακευτικά προϊόντα (€749 εκατ.) και το Αλουμίνιο (€382 εκατ.) ξεχωρίζουν για τις εξαγωγές τους το γ' τρίμηνο.

Σχεδόν το 80% των βιομηχανικών προϊόντων* προς ευρωπαϊκές χώρες, ενώ ένα 6,3% προς Ασία το γ' τρίμηνο

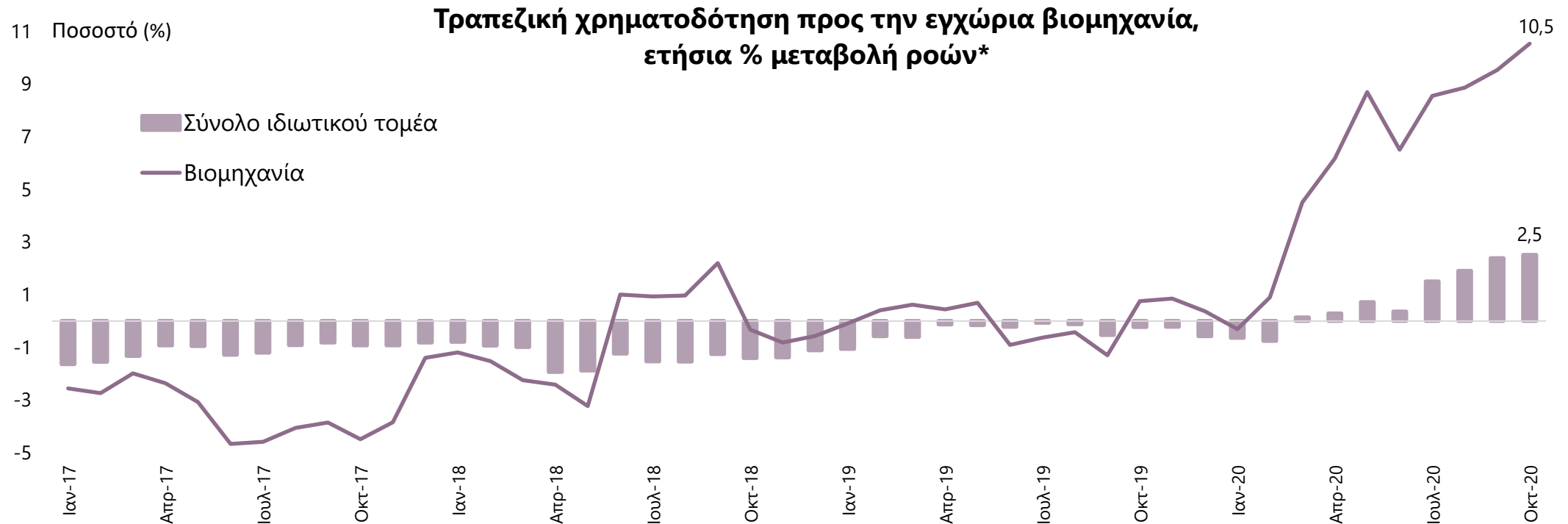

Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, έως γ' τριμ. 2020

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές, δεν περιλαμβάνονται τα πετρελαιοειδή

Ενίσχυση της χρηματοδότησης προς τη βιομηχανία τον Οκτώβριο με διψήφιο ποσοστό σε ετήσια βάση

Η πιστωτική επέκταση επιταχύνθηκε από τα μέτρα τόνωσης της ρευστότητας για την αντιμετώπιση του δεύτερου κύματος της πανδημίας σε εθνικό αλλά και επίπεδο ευρωσυστήματος

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 10/2020

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

Περιεχόμενα

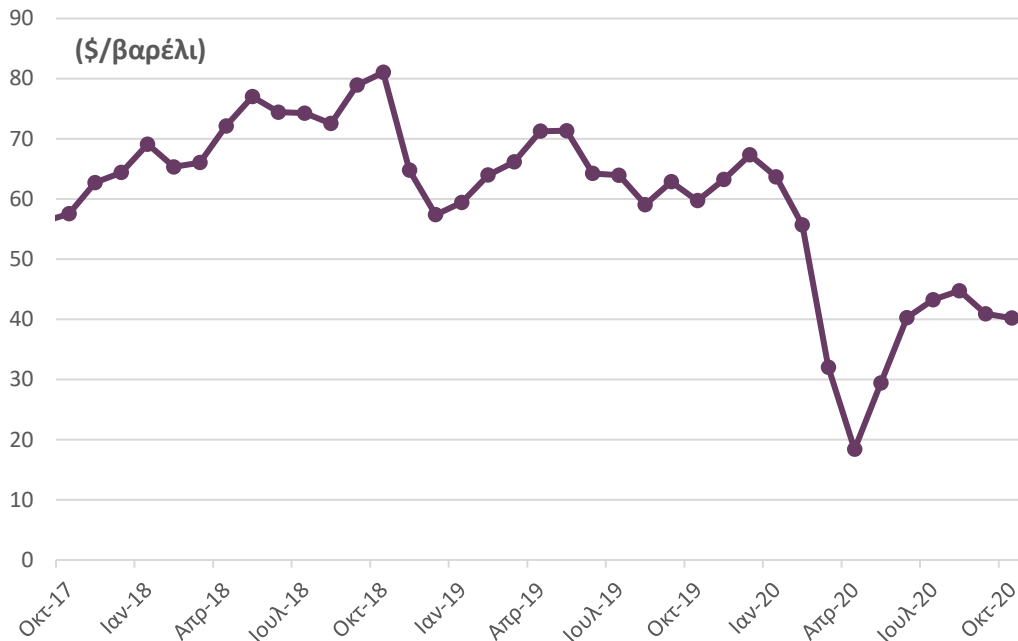
- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- **Διεθνές περιβάλλον**
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Η βιομηχανία αλουμινίου στην Ελλάδα. Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης

Σταθεροποίηση του πετρελαίου, άνοδος στα κύρια βιομηχανικά μέταλλα

Η τιμή του αργού πετρελαίου υποχωρεί ελαφρώς κατά 1,7% τον Οκτώβριο, στα 40,2\$/βαρέλι, από 40,9\$/βαρέλι ένα μήνα πριν

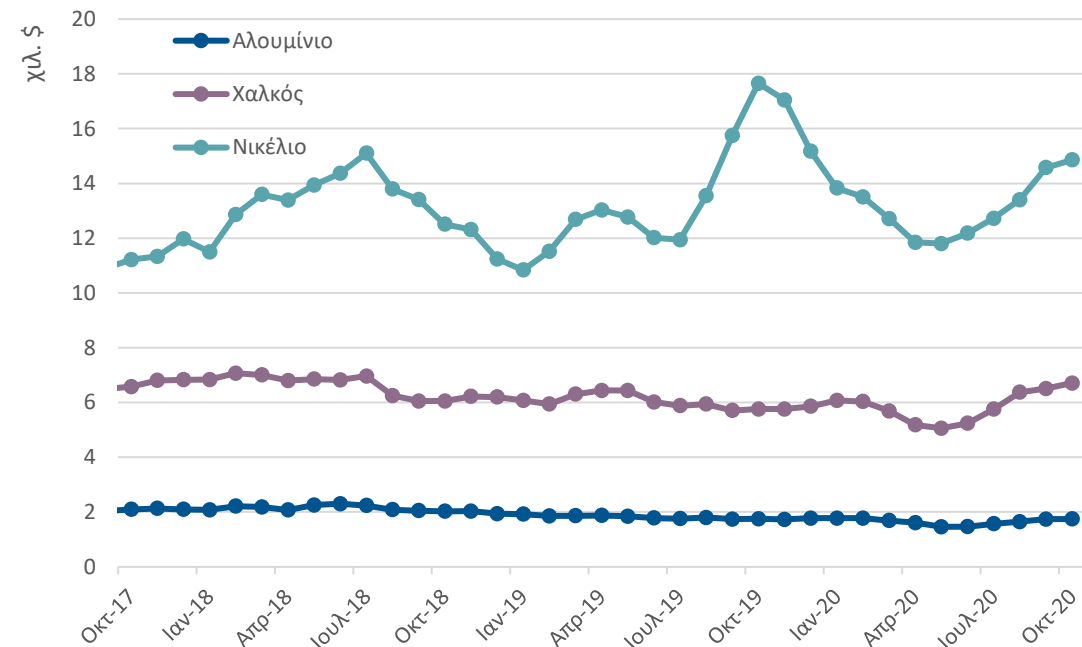
Οι τιμές των κύριων βιομηχανικών μετάλλων συνεχίζουν να κινούνται ανοδικά.

Τιμή αργού πετρελαίου (Brent)

Πηγή: U.S. Energy Information Administration, έως 10/2020

Τιμές βιομηχανικών μετάλλων

Πηγή: ΔΝΤ, Commodity data portal, έως 10/2020

Βελτίωση στους ναυτιλιακούς δείκτες, παραμένοντας όμως χαμηλότερα από πέρυσι

Εκ νέου κάμψη στους ναύλους για πλοία χύδην φορτίου τον Νοέμβρη του 2020 (-16,8%) σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019. Μείωση 24,7% το ενδεκάμηνο του τρέχοντος έτους σε σχέση με ένα χρόνο πριν.

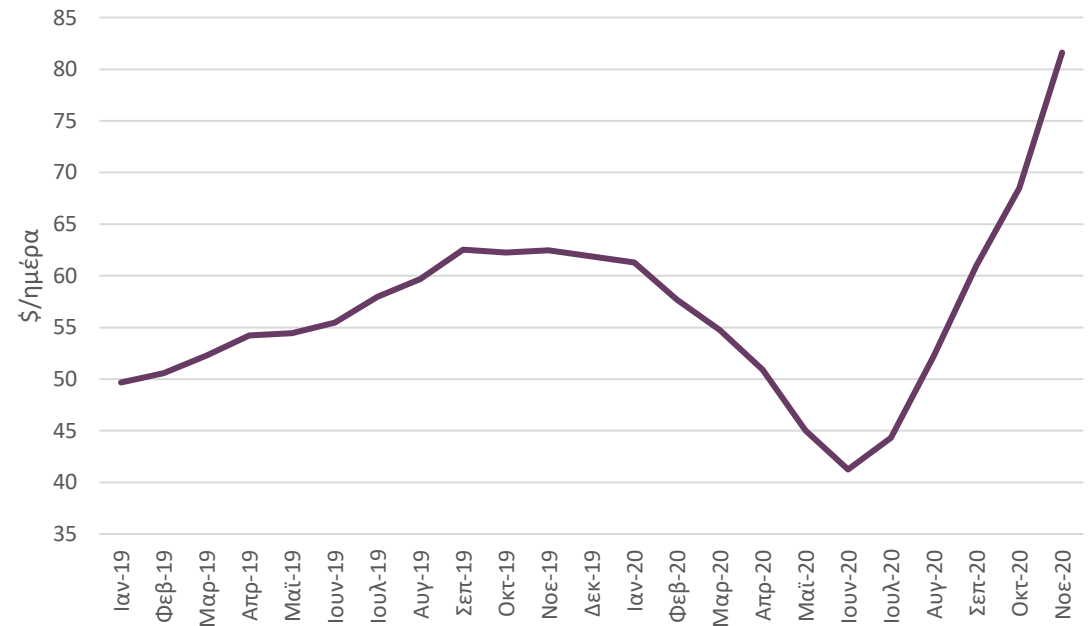
Ανακάμπτει ο ναύλος πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων τον Νοέμβρη (+30,6%) σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2019. Περιορισμός των απωλειών, με τον δείκτη στο δεκάμηνο του 2020 μόλις 0,5% χαμηλότερα από την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

Δείκτης BDI

Πηγή: Clarksons, έως 11/2020

Δείκτης εμπορευματοκιβωτίων

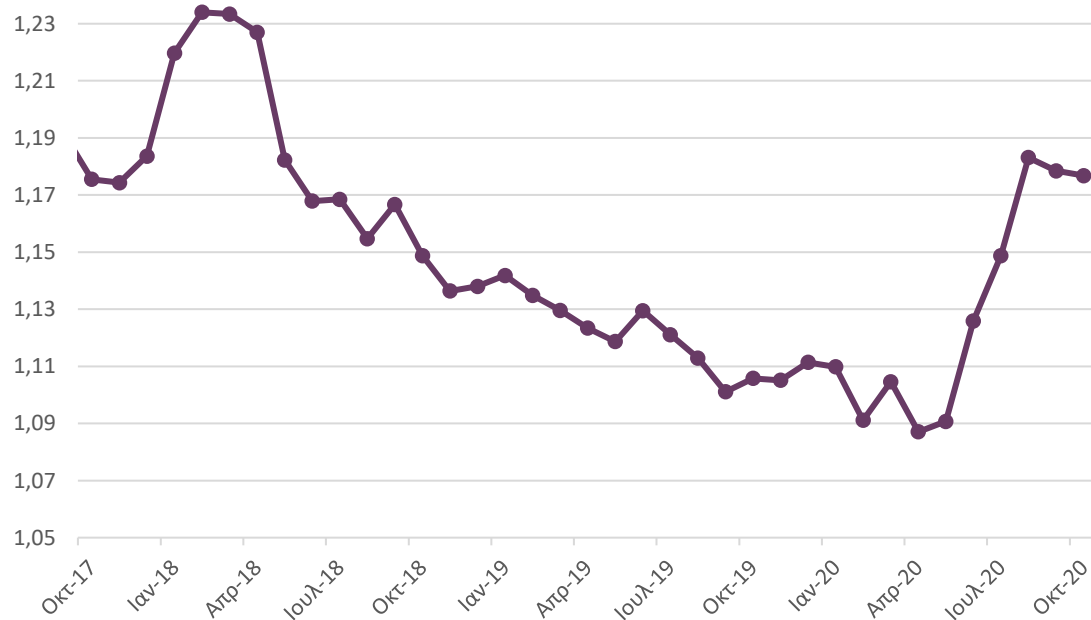
Πηγή: Clarksons, έως 11/2020

Έπια εξασθένιση του ευρώ σε σχέση με το δολάριο

Το ευρώ κινείται ελαφρώς χαμηλότερα σε σχέση με το δολάριο τον Οκτώβριο στα 1,18 \$/€.

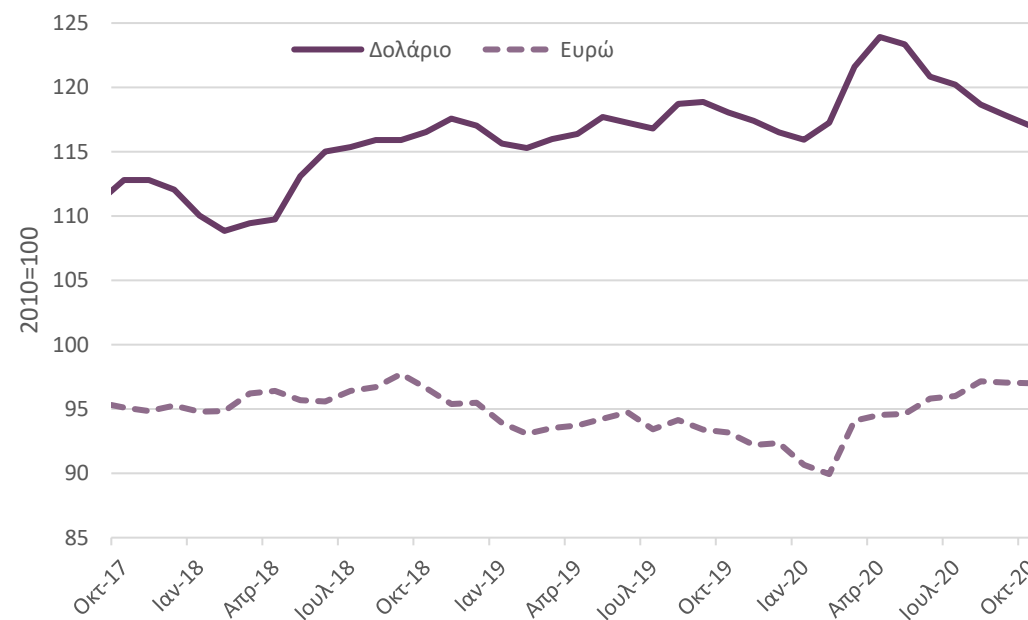
Συνεχίζεται η πτωτική τάση του δολαρίου, ενώ σταθεροποιείται το ευρώ τον Οκτώβριο, σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους

Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: Federal Reserve Bank of St. Louis, έως 10/2020

Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

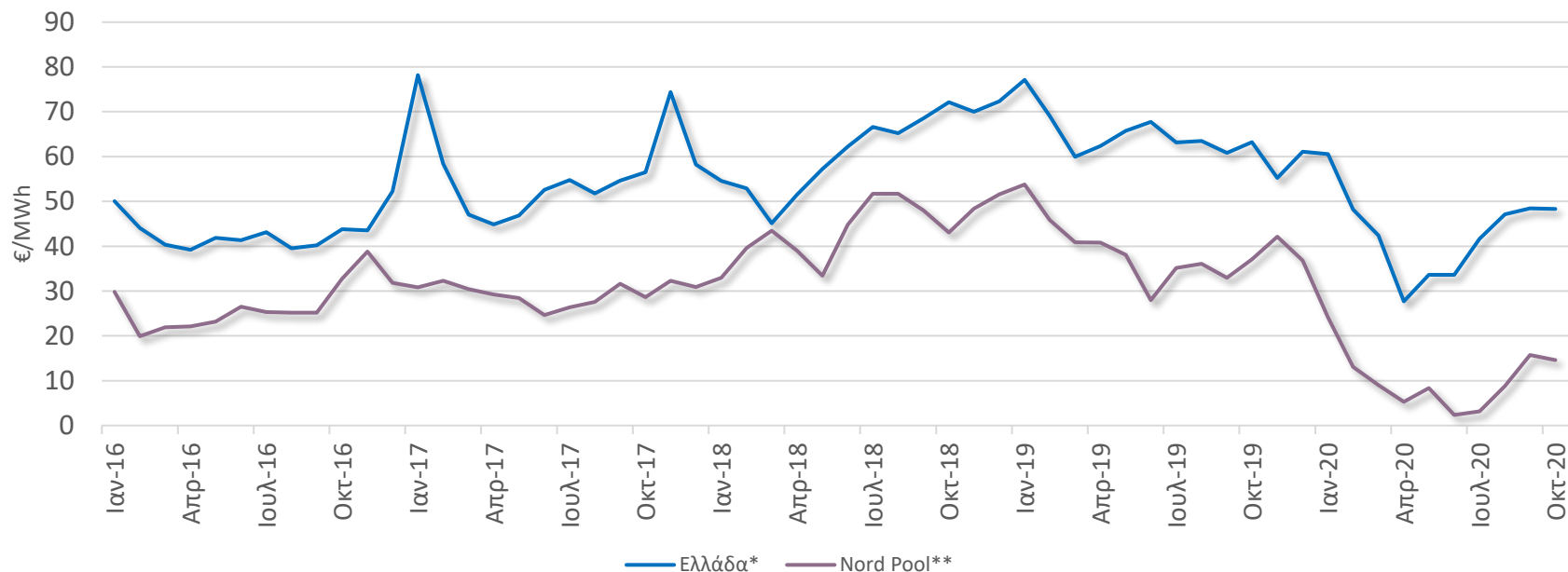
Πηγή: Bank for International Settlements, έως 10/2020

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- **Ενέργεια**
- Ειδικό θέμα: Η βιομηχανία αλουμινίου στην Ελλάδα. Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης

Υψηλό το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας

Η σταθερά υψηλότερη τιμή χονδρικής φορτίου βάσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, σε σχέση με τις Ευρωπαϊκές αγορές, σημειώνει ανοδική πορεία τους τελευταίους 6 μήνες

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, Nord Pool, έως 10/2020

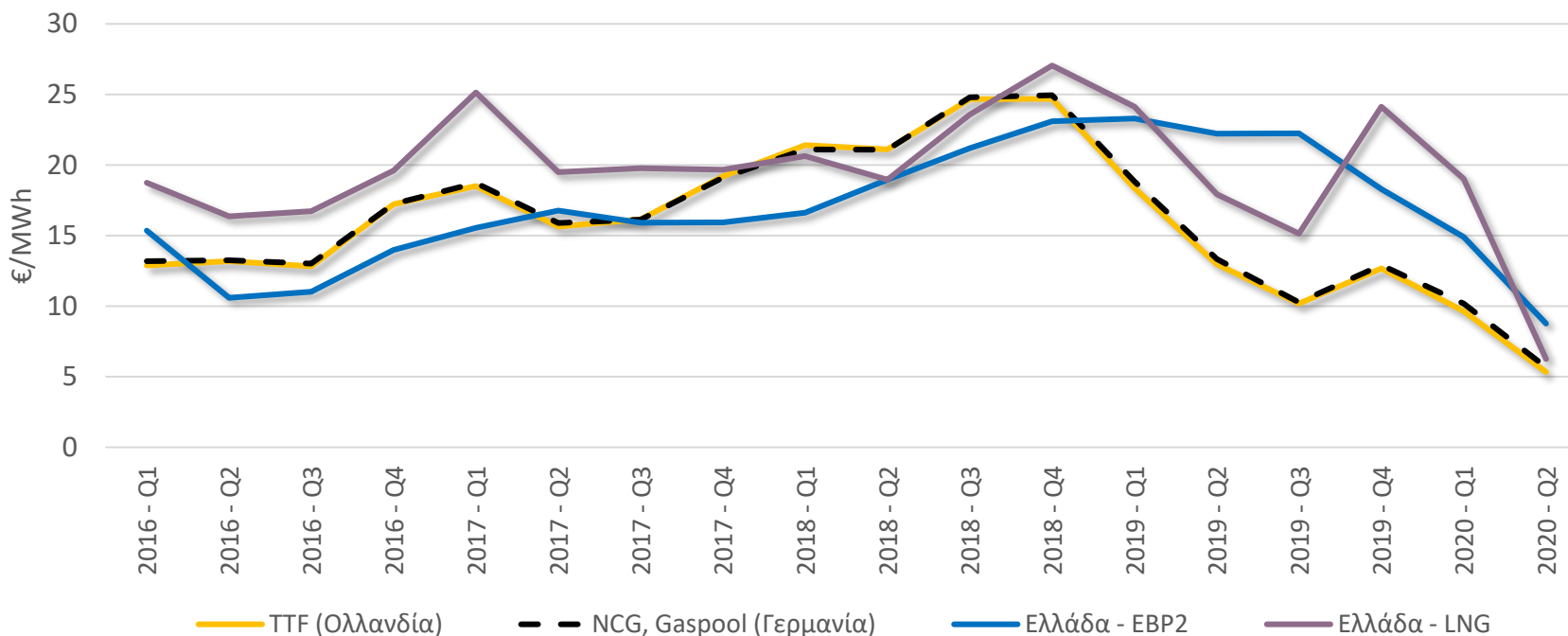
* Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

** Τιμή συστήματος Nord Pool που προκύπτει από το σύνολο των ενεργειακών αγορών της Νορβηγίας, Σουηδίας, Φινλανδίας, Δανίας, Εσθονίας, Λετονίας, Λιθουανίας ενώ, από τον Αύγουστο 2019 περιλαμβάνονται και οι Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία, Λουξεμβούργο, Γαλλία και Ολλανδία.

Με ανοδικές τάσεις από τον Απρίλιο του 2020, τον Οκτώβριο η Ελλάδα είχε 3,3 φορές υψηλότερη τιμή (48,3€/MWh) από την τιμή συστήματος στο χρηματιστήριο ενέργειας Nord Pool (14,6€/MWh).

Μείωση του κόστους του Φυσικού Αερίου

Η τιμή του Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα το δεύτερο τρίμηνο του 2020 ακολούθησε τις έντονα πτωτικές τάσεις των βασικών αγορών στην Ευρώπη* ωστόσο παραμένει σε υψηλότερα επίπεδα

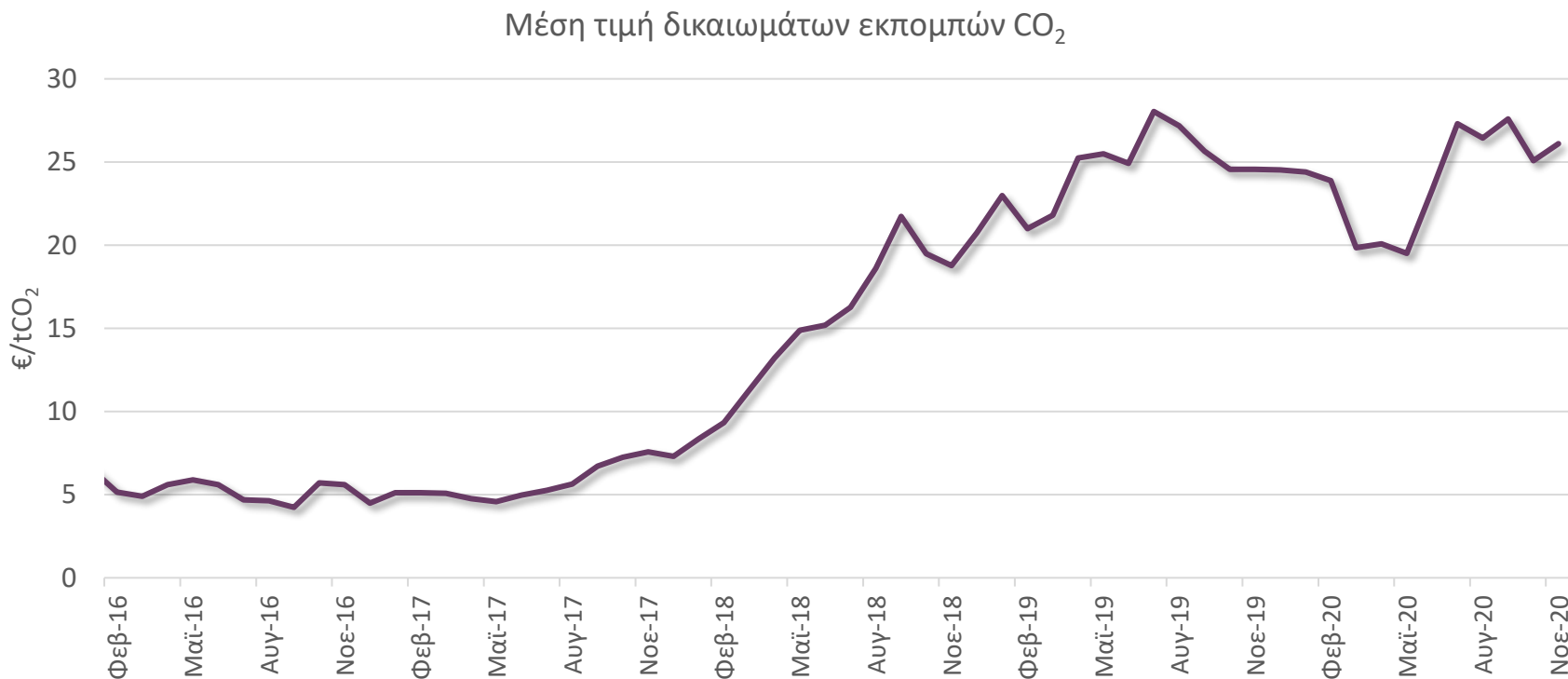
Πηγή: Quarterly Report on European Gas Markets, DG Energy (2016-2020) έως Q2/2020

* Για την Ελλάδα απεικονίζονται οι τιμές LNG και EBP2 ενώ, για τις αγορές Ολλανδίας και Γερμανίας οι spot τιμές, όπου EBP είναι η εκτιμώμενη τιμή στα σύνορα μεταξύ δύο χωρών (Estimated Border Price), η οποία δεν περιλαμβάνει το περιθώριο κέρδους του πωλητή.

Το δεύτερο τρίμηνο του 2020, η τιμή εισαγωγής φυσικού αερίου (EBP2) στην Ελλάδα ήταν 54% υψηλότερη σε σχέση με τη μέση spot τιμή στις αγορές Ολλανδίας και Γερμανίας.

Αύξηση της μέσης τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂

Η μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EU Allowance) κινήθηκε πτωτικά από τον Ιούλιο 2019 μέχρι τον Μάιο 2020 ενώ έκτοτε σημειώνει άνοδο 33,8%

Πηγή: ΛΑΓΗΕ, έως 11/2020

Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Νοέμβριο διαμορφώθηκε στα 26,1€/tCO₂, σημειώνοντας αύξηση 4% σε σχέση με τον Οκτώβριο.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- **Ειδικό θέμα: Η Βιομηχανία Αλουμινίου στην Ελλάδα. Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης**

Ειδικό θέμα:

«Η Βιομηχανία Αλουμινίου στην Ελλάδα: Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης»

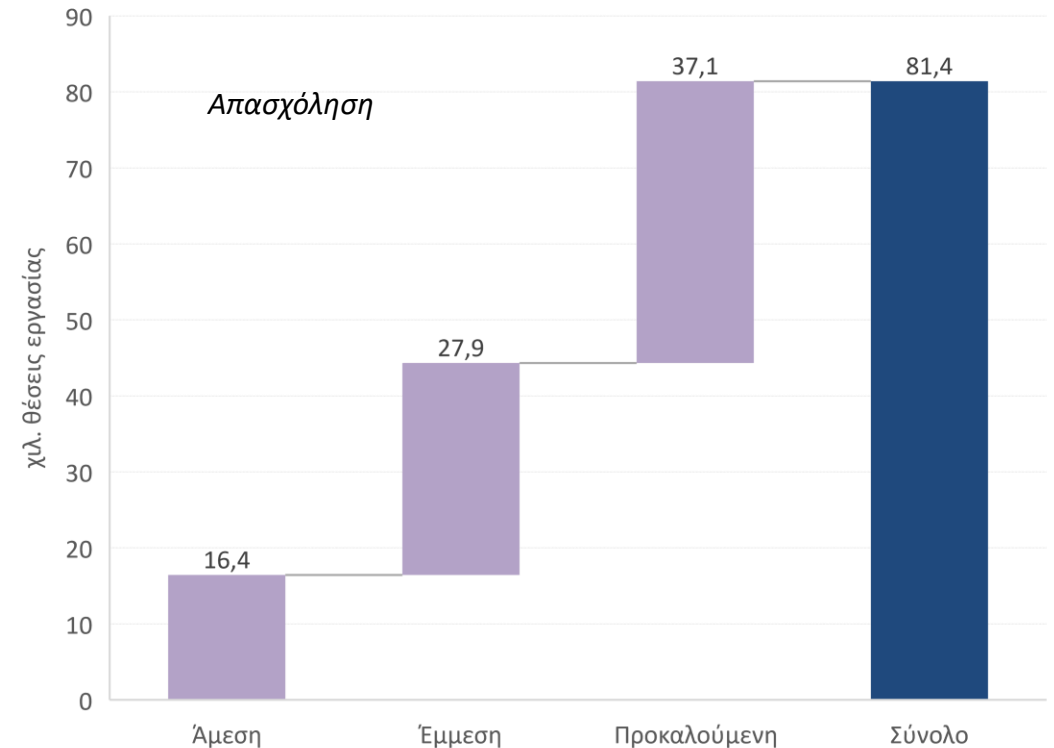
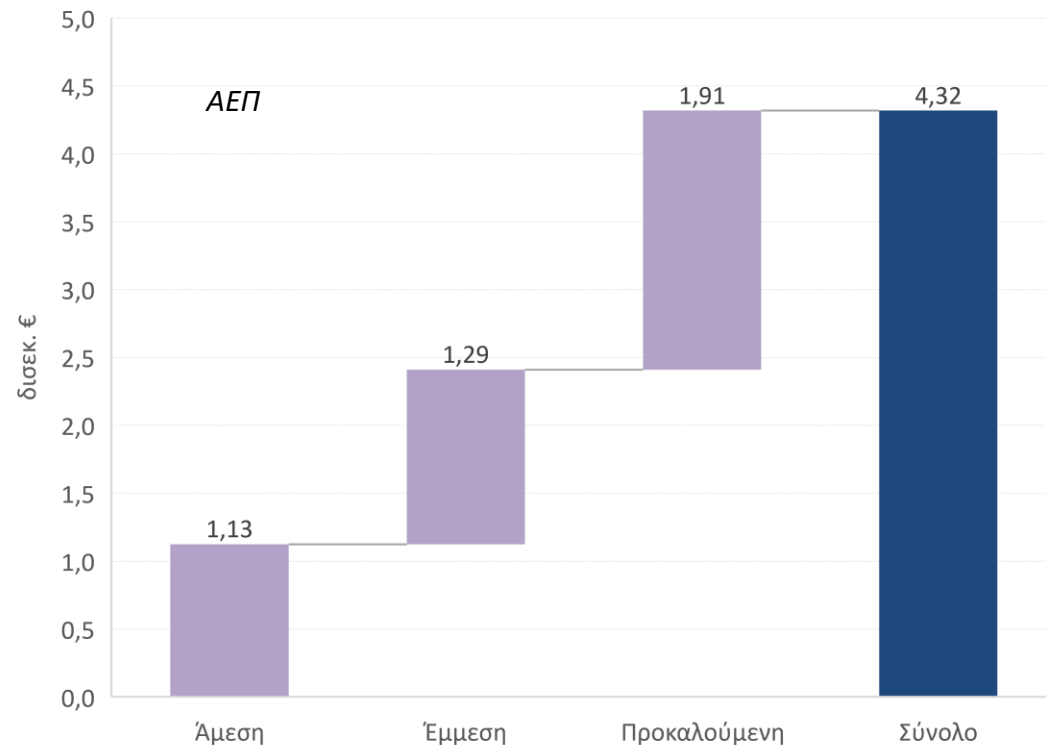
Η Βιομηχανία Αλουμινίου στην Ελλάδα

- Η Ελλάδα κατατάσσεται πρώτη σε παραγωγή και αποθέματα βωξίτη χώρα της ΕΕ, ενώ παγκοσμίως βρίσκεται στις 10 χώρες με τα μεγαλύτερα αποθέματα βωξίτη.
- Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (ΑΠΑ) του κλάδου παραγωγής αλουμινίου στην Ελλάδα διαμορφώθηκε σε €680 εκατ. το 2018, το 5,7% του συνόλου της μεταποίησης, όταν το αντίστοιχο μερίδιο για το μέσο όρο της ΕΕ είναι πολύ χαμηλότερο (0,5%).
- Η αξία παραγωγής αλουμινίου ανήλθε στα €3,2 δισεκ. το 2018, το 5,9% του συνόλου της μεταποίησης, όταν το αντίστοιχο μερίδιο για το μέσο όρο της ΕΕ είναι πολύ χαμηλότερο (0,7%).
- Η απασχόληση στον κλάδο παραγωγής αλουμινίου στην Ελλάδα προσέγγισε τις 5,7 χιλ. θέσεις εργασίας το 2018, 1,6% της συνολικής απασχόλησης της εγχώριας μεταποίησης.
- Η βιομηχανία αλουμινίου (καθετοποιημένος κλάδος αλουμινίου) καταγράφει αξιοσημείωτο εμπορικό πλεόνασμα.
 - Οι εξαγωγές προϊόντων αλουμινίου διαμορφώνονται στα €1,9 δισεκ. το 2018, σημειώνοντας αυξητική τάση διαχρονικά (8,4% ετησίως, 2009-2018).
 - Η αξία των εισαγωγών καταγράφεται στα €1,1 δισεκ. το 2018, σημειώνοντας παρόμοια τάση με αυτή των εξαγωγών (10,5% ετησίως, 2009-2018).
 - Αποτέλεσμα το εμπορικό πλεόνασμα στα €777 εκατ. το 2018 (5,9% ετησίως, 2009-2018).
- Σημαντική είναι η συμβολή των εξαγωγών της βιομηχανίας αλουμινίου στην ελληνική οικονομία, με μερίδιο τα τελευταία χρόνια περίπου 10% της αξίας των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών.
- Βασικό εξαγωγικό προορισμό αποτελούν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (71% του συνόλου της αξίας των εξαγωγών).
 - Περισσότερο από το 1/2 της αξίας των εξαγωγών από τα προϊόντα έλασης (πλάκες, φύλλα και ταινίες αλουμινίου), με τα λοιπά προϊόντα α' ύλης (ακατέργαστο και scrap αλουμινίου) να ακολουθούν με 17,2%.
- Ισχυρό το συγκριτικό πλεονέκτημα του κλάδου έναντι της ΕΕ.
 - Ξεχωρίζουν ο βωξίτης, τα προϊόντα έλασης (πλάκες, ταινίες και φύλλα αλουμινίου) και η αλουμίνα για το συγκριτικό τους πλεονέκτημα.

Σημαντική η συνεισφορά της Βιομηχανίας Αλουμινίου στο ΑΕΠ και την απασχόληση

Με κύκλο εργασιών περίπου €3,2 δισεκ. το 2018, η συνολική επίδραση του καθετοποιημένου κλάδου αλουμινίου υπολογίζεται σε 2,3% του ΑΕΠ (€4,3 δισεκ. σε όρους ΑΕΠ).

Σε όρους απασχόλησης, η συνολική συνεισφορά του κλάδου αλουμινίου εκτιμάται σε 81,4 χιλ. θέσεις εργασίας ή περίπου το 2,1% της συνολικής απασχόλησης στη χώρα.

Πηγή: Η βιομηχανία αλουμινίου στην Ελλάδα: Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης, 2019, IOBE

Ανάλυση SWOT της Βιομηχανίας Αλουμινίου

Δυνατά σημεία

- Διαθεσιμότητα εγχώριας πρώτης ύλης
- Κάλυψη του συνόλου της εγχώριας εφοδιαστικής αλυσίδας
- Εξωστρεφής δραστηριότητα
- Αύξηση της διεθνούς ζήτησης
- Βιώσιμο υλικό
- Καινοτόμα πιστοποιημένα προϊόντα

Αδύνατα σημεία

- Περιλαμβάνει δραστηριότητες έντασης ενέργειας (όπως ηλεκτρόλυση αλουμίνιας)
- Νέα κρίση στην Ελλάδα
- Προβλήματα ελληνικής μεταποίησης
- Έντονος ανταγωνισμός από τρίτες χώρες
- Διεθνείς εμπορικοί πόλεμοι

Ευκαιρίες

- Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη
- Ανάπτυξη Ευρωπαϊκής Βιομηχανίας
- Νέες αγορές (ΗΠΑ, νέα προϊόντα κ.α.)
- Υψηλής ποιότητας προδιαγραφές παραγωγής, έργων και προϊόντων
- Εφαρμογές εξοικονόμησης ενέργειας κτιριακού τομέα

Απειλές

- Αύξηση του κόστους ενέργειας και των δικαιωμάτων εκπομπών
- Ασταθές τραπεζικό σύστημα
- Εγχώριο επιχειρηματικό περιβάλλον
- Εισαγωγές προϊόντων χαμηλότερης ποιότητας από τρίτες χώρες
- Επιπτώσεις διεθνών εμπορικών πολέμων

SWOT: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats

Πηγή: Η βιομηχανία αλουμινίου στην Ελλάδα: Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης, 2019, IOBE

Διεθνείς τάσεις στη Βιομηχανία Αλουμινίου

- Η ζήτηση αλουμινίου έχει αυξηθεί κατακόρυφα τις τελευταίες τέσσερις δεκαετίες, με αποτέλεσμα την αύξηση της παγκόσμιας παραγωγής αλουμίνιας και αλουμινίου 4 έως 5 φορές σε σχέση με τα επίπεδα του 1974.
 - Με βάση τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αλουμινίου, η παγκόσμια ζήτηση αναμένεται να διπλασιαστεί μέχρι το 2050, φτάνοντας τους 108 εκατ. τόνους.
- Ως προς τη χρήση ενέργειας παγκοσμίως, τάση αύξησης της χρήσης στερεών καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για την αλουμινίου και την παραγωγή αλουμίνιας έως το 2017, εξέλιξη που οφείλεται κυρίως στη ραγδαία αύξηση του μεριδίου της Κίνας.
 - Αντίθετα, στην Ευρώπη, αυξανόμενη χρήση υδροηλεκτρικής ενέργειας και άλλων ΑΠΕ στην παραγωγή αλουμινίου, ενώ στην παραγωγή αλουμίνιας το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο, με ποσοστό για το 2017 που ξεπερνάει το 95%.
- Οι στόχοι της Ενεργειακής Στρατηγικής 2030 για αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ, για μείωση των εκπομπών ΑτΘ και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης, δημιουργούν σημαντικές ευκαιρίες για τη βιομηχανία αλουμινίου που παράγει καινοτόμα προϊόντα που εξοικονομούν ενέργεια στον κτιριακό τομέα και στις μεταφορές.
- Το αλουμίνιο μπορεί να αποτελέσει βασικό παράγοντα για το Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για την Κυκλική Οικονομία καθώς, διατηρεί τις εγγενείς ιδιότητές του κατά τη χρήση και μετά την επαναλαμβανόμενη ανακύκλωση σε νέα προϊόντα
- Η βιομηχανία του αλουμινίου συνεισφέρει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων, συμμετέχοντας στην κυκλική οικονομία με την παραγωγή δευτερόχυτου αλουμινίου από την ανακύκλωση αποβλήτων, αλλά και μέσα από τη βελτίωση των παραγωγικών διαδικασιών και διεργασιών.
 - Οι περιβαλλοντικές επιδόσεις της βιομηχανίας αλουμινίου διαφαίνονται και από τη μείωση της έντασης των εκπομπών αερίου θερμοκηπίου τις τελευταίες δεκαετίες